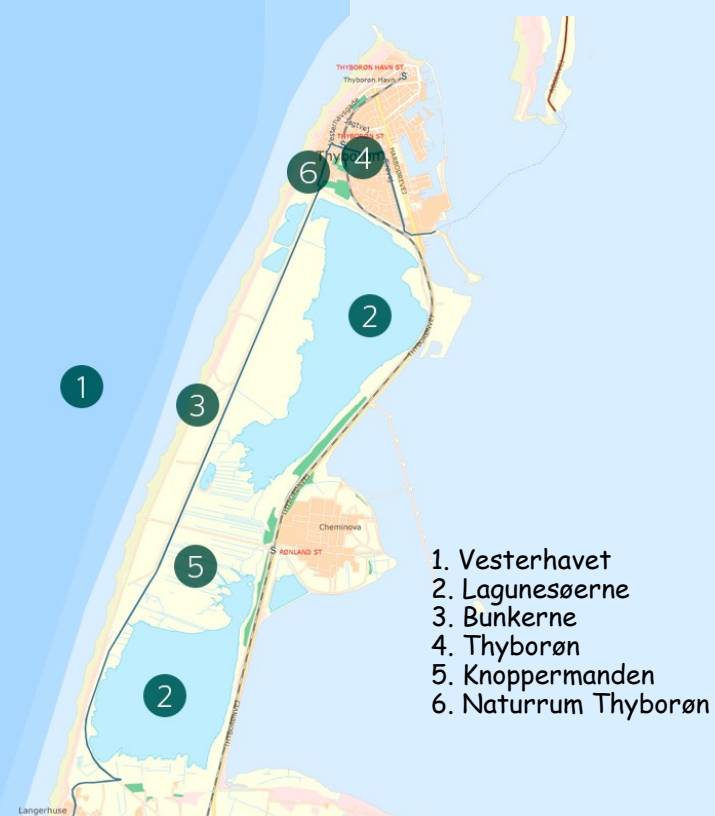

HARBOØRE TANGE

Harboøre Tanges historie

Frem til 1825 har Harboøre Tange - bortset fra elementernes kortvarige gennembrud - hængt sammen med den nordligere Agger Tange. Men ved stormfloden i 1825 blev den lange sandtange delt i to - og Agger Kanal blev dannet. Ved endnu en stormflod i 1862 blev Agger Kanal afløst af Thyborøn Kanal, som i dag er Limfjordens port ud til Vesterhavet.

For at sikre Harboøre Tange og Agger Tange mod presset fra blandt andet Vesterhavet og vinden blev der i slutningen af forrige århundrede etableret en næsten ubrudt række hølfer fra Fjaltring i syd og Agger i nord. Kystsikringen af Harboøre Tange var en forudsætning for, at fiske- og havnebyen Thyborøn kunne opstå.

Da stormfloderne havde skabt forbindelse mellem Vesterhavet og Limfjorden, opstod et nyt landskab på fjordsiden af tangerne. Sandmasser blev af Vesterhavet ført ind i fjorden, og sandområderne voksede sig efterhånden så store, at der opstod et nyt lavtliggende og vådt naturområde. Den samme sandvandring fortsætter stadig. Og hvert år vokser sandbanerne med mindst 50.000 m³, og foreløbig har det bredt sig over et areal på over 30 km².

11.700 - 6.000 f.vt.: Sidste istid er overstået, og landskabet bliver dannet. Havet oversvømmer området, vi i dag kender som Nissum Bredning. Planter og dyr indvandrer.

500 - 300 f.vt.: Sandtangerne lukker af mellem Vesterhavet og Nissum Bredning.

300 f.vt. - 1100-tallet: Der er åben passage gennem sandtangerne. I 1000-tallet samler vikingerne flåden i Limfjorden og sejler ud gennem passagen på togt til England. Omkring 1100 lukker sandtangerne helt til igen.

1800

1825: En stormflod bryder igennem den lange sandtange og danner Agger Kanal.

1862: Endnu en stormflod bryder igennem sandtangen, og Agger Kanal bliver erstattet af den nuværende Thyborøn Kanal. Dermed bliver grundlaget til de nuværende Agger og Harboøre Tanger dannet.

1875: De første hølfer - også kaldet bølgebrydere - bliver bygget. Over de næste næsten 60 år bliver der bygget hølfer på Harboøre Tange.

1900

1899: Jernbanestykket mellem Lemvig og Harbøre bliver åbnet. Vemb-Lemvig-Thyborøn Jernbanen - til daglig kaldet VLTJ.

1914 - 1917: Thyborøn Havn bliver etableret. Den lille fiskerby, der på det tidspunkt tæller ni huse, vokser eksplosivt.

1940: Hitler udsteder ordren om at bygge bunkere langs den jyske vestkyst - og dermed også langs Harbøre Tange. Arbejdet tager for alvor fart i 1943.

1953: Kemikaliefabrikken Cheminova flytter til Rønland ved Harbøre Tange.

1975: Dele af Harbøre Tange bliver opdyrket. Fuglelivet går tilbage.

1981: Udsivning af giftige stoffer fra høde 42, hvor blandt andre Cheminova har deponeret affald, bliver opdaget.

1983: Harbøre Tange bliver udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde.

1984: Harbøre Tange bliver fredet. Herefter hører al opdyrkning af jorden på tangen op.

2000

2006 - 2009: Harbøre Tange er en del af Life Engfugle projektet. Målet er at forbedre forholdene for især Engrylle og Brushane. I forbindelse med projektet bliver der etableret en sluseport i slusen ved den nordlige lagunesø. Det sikrer en mere stabil vandstand i søerne og på engene.

